

## Posibila suprataxare a băuturilor răcoritoare cu zahăr în contextul noilor ajustări fiscale analizate de Guvern

### O măsură discriminatorie și disproporționată

#### Concluzii principale:

1. **Are un caracter profund discriminatoriu, vizând o singură categorie de produse – băuturi răcoritoare** - care reprezintă mai puțin de 3% din aportul mediu zilnic de calorii în Europa.
2. Este o măsură disproporționată și discriminatorie pentru că va penaliza o industrie cu o rată foarte bună a conformării în ce privește plata taxelor și impozitelor. **Industria se confruntă deja cu efectele negative ale unei alte măsuri discriminatorii implementate de Guvernul României începând cu 1 ianuarie 2023, respectiv creșterea cotei de TVA de la 9% la 19% doar pentru băuturile răcoritoare.**
3. Pe termen lung, o astfel de **măsură va amplifica impactul economic negativ asupra populației și economiei în ansamblu**, deoarece:
  - a. contribuie la creșterea inflației, aflate deja la un nivel extrem de ridicat, și la scăderea puterii de cumpărare a românilor
  - b. determină scăderea unuia dintre cele mai performante sectoare economice din România
  - c. determină scăderea cuantumului taxelor plătite la bugetul de stat
  - d. are efecte negative asupra întregului lanț de valoare (de la fermierii care cultivă sfeclă de zahăr în România, până la magazine, baruri și restaurante), inclusiv cu pierderi de locuri de muncă
  - e. favorizează comerțul transfrontalier (în deficitul celui local) și a celui ilegal pentru a se evita impozitele și taxele.
4. Exemplele din alte țări unde a fost introdusă o astfel de măsură demonstrează migrarea consumatorului către variante mai slab calitative, care au efecte asupra sănătății pe termen lung.
5. **Această măsură este propusă într-o perioadă în care întreaga industrie a băuturilor răcoritoare realizează deja investiții semnificative de ordinul sutelor de milioane de euro**, pentru a dezvolta în parteneriat cel mai mare proiect de sustenabilitate din România – Sistemul de Garanție Returnare (SGR) – un sistem organizat și finanțat integral de către industria responsabilă.

#### Impactul socio-economic estimat al introducerii unei posibile accize pentru băuturile cu conținut de zahăr (evaluarea se bazează strict pe informațiile circulate în spațiul public până în prezent)

- **Acciza va determina scăderea cifrei de afaceri a industriei băuturilor răcoritoare și, implicit, o scădere a încasărilor la bugetul de stat**  
*\*în perioada 2017-2020, contribuția industriei băuturilor răcoritoare la bugetul de stat s-a ridicat la peste 1 miliard de euro (valoare adăugată brută directă)*
- **Creșterea cotei TVA de la 9% la 19% doar pentru băuturile răcoritoare (indiferent dacă au zahăr sau îndulcitori), ce a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, cumulată cu o posibilă acciză pe zahăr, poate determina o scădere cu aproximativ 20% a pieței de băuturi răcoritoare.** Astfel, estimăm o scădere a volumelor de vânzări care va conduce la o diminuare cu 52 milioane euro a TVA-ului achitat

la bugetul de stat, la care se adaugă scăderea pe lanțul de valoare a taxelor și impozitelor plătite, pornind de la furnizorii de materii prime (ingrediente, ambalaje), partenerii comerciali, până la industria Horeca.

*\*În perioada 2017-2020, industria de băuturi răcoritoare a contribuit direct la bugetul de stat cu peste 416 milioane euro reprezentând TVA și impozite*

- **Impactul direct al accizei în prețul produselor va avea ca efect creșterea directă a prețului mediu pe litru la raft între 20-25%, iar în cazul băuturilor în ambalaje de 2.5l creșterea va fi de până la 50%.**

*Exemplu teoretic: în cazul unei sticle de 2,5 litri, cu prețul actual de 10 lei, prin aplicarea potențialei accize de 1,2 lei / litru și apoi a TVA-ului de 19% (care se aplică la prețul ce include acciza), prețul ar putea crește la aproximativ 14,5 lei (majorare cu 45%). Aplicând la acest procent de 45% o elasticitate medie de 0.5, rezultă o posibilă scădere a volumului pieței de 22%.*

- **Creșterea directă a prețului mai sus precizată înseamnă +14 pp peste rata medie actuală a inflației din România și + 5 pp peste rata medie a inflației din industria alimentară.**
- Lipsa predictibilității, a transparenței decizionale și a consultării din ultimii ani în ceea ce privește ajustarea regimului fiscal din România poate conduce la suspendarea investițiilor planificate. **Nivelul investițiilor implementate în ultimii ani nu va mai putea fi menținut. Mai mult, forța de muncă va fi adaptată conform constrângerilor pieței.**

*\* Ca urmare a investițiilor întreprinse în perioada 2017-2020 de către industria de băuturi răcoritoare, veniturile la bugetul de stat au crescut cu aprox. 250 milioane de euro, cu un impact direct al valorii adăugate create de 292,7 milioane euro.*

### **Argumentație:**

#### **Caracter profund discriminatoriu**

- **Măsura este discriminatorie, atât timp cât nu adresează tot aportul de zahăr din dieta unei persoane.** Cantitatea de zahăr și aportul caloric adus de acesta în dietă sunt aceleași, indiferent de forma solidă sau lichidă a produsului.
- Nu există nicio diferență între zahărul din băuturi și zahărul din alimente; **zahărul este înscris în lista produselor agricole și alimentare pentru care s-au instituit măsuri de combatere a creșterii excesive a prețurilor.**
- S-ar mări și mai mult dezechilibrul concurențial în piață, **categorii de produse direct concurente au rămas la cota redusă de TVA de 9% și fără taxare suplimentară.**

#### **Măsură disproporționată**

- Această măsură **va penaliza o industrie cu o rată foarte bună a conformării în ce privește plata taxelor și impozitelor** și care a susținut demersurile întreprinse de autorități în ceea ce privește reducerea considerabilă a aspectelor ce țin de practicile evazioniste.
- Ar continua impactul economic negativ asupra populației și economiei în ansamblu, într-un context economic dificil.
- Iar acestea trebuie puse în balanță cu efectele nesemnificative asupra schimbării comportamentului de consum, fapt dovedit în alte țări care au implementat măsuri similare.

- **Nu ține cont de recomandările instituțiilor internaționale cu privire la măsurile de reformă fiscală necesare în România, în special în ceea ce privește regimul de TVA** (eliminarea/reducerea categoriilor care beneficiază de cote reduse; creșterea ratei de conformare/colectare TVA).
- **Nu ține cont de eforturile întreprinse de industria de băuturi răcoritoare pentru reformularea produselor sale în scopul diminuării cantității de zahăr conținute, dar și pentru promovarea unui stil de viață echilibrat, punând consumatorul în centrul preocupărilor sale.**

#### **Poziția Asociației Naționale pentru Băuturi Răcoritoare (ANBR):**

**Membrii ANBR au dovedit că reprezintă o sursă importantă de investiții la nivel național, angajamentul industriei noastre față de România fiind demonstrat și prin cele 15 fabrici din toate regiunile țării, prin care contribuim activ la dezvoltarea comunităților locale. În plus, cei mai mari 3 producători din ANBR contribuie la implementarea Sistemului de Garanție Returnare (SGR) în România, sprijinind Guvernul în atingerea Țintelor naționale de reciclare și educarea consumatorilor.**

O suprataxare a industriei de băuturi răcoritoare, într-un context economic dificil, va avea efecte negative asupra ratei inflației, aflate deja la cote îngrijorătoare, în principal din cauza creșterii prețurilor la produsele alimentare. **Totodată, această măsură va penaliza o industrie cu o rată foarte bună a conformării în ce privește plata taxelor și impozitelor** și care a susținut demersurile întreprinse de autorități în ceea ce privește reducerea considerabilă a aspectelor ce țin de practicile evazioniste.

**Sectorul de băuturi răcoritoare, ca parte a industriei alimentare, reprezintă o componentă importantă a economiei naționale.** Potrivit unui studiu din 2022 efectuat de Deloitte România, industria băuturilor răcoritoare a contribuit cu peste 3,65 miliarde euro la economia României în perioada 2017-2020, din care peste 1 miliard de euro valoare adăugată brută directă. De asemenea, sectorul este un investitor relevant și stabil: ca urmare a investițiilor întreprinse în perioada 2017-2020, veniturile la bugetul de stat au crescut cu aproximativ 250 milioane de euro, cu un impact direct al valorii adăugate create de 292,7 milioane euro. Investițiile realizate de industria băuturilor răcoritoare în perioada 2017-2020 au crescut producția de bunuri și servicii în economia românească cu 2.2 miliarde euro, echivalentul a 0.54% din producția din 2020.